

• **Polissard & Veyret** •

• Polnard & Veyret) e

II

Sự xung-dột và sự điều hòa của ba thứ văn-hóa

hợp sự tin ngưỡng của loài người, xâm phạm vào tôn giáo của thần linh, làm giảm bớt hạnh phúc về tinh thần của loài người, nói vắn tắt thì tức là họ gây vạ cho loài người.

Theo như lời của hai phái triết học và khoa học thì loài người cần có tri thức, tri thức có đích xác, thì mới có thể đứng nền công việc. Tri thức của các nhà tôn giáo chỉ là sự mê tin không thật, còn tri thức của hai phe triết học và khoa học công hiến cho loài người, thì cái gì cũng có thể chứng minh rõ ràng, thật là cái cội lam cho loài người nương dựa. Họ lại nói rằng: sự mê-tin của các nhà tôn giáo, tức là bức tường che áp cái ánh sáng lý s. sự hy sinh của các nhà tôn giáo, tức là cái may phả hoại sự tự do của loài người, còn nên tôn giáo đối với con đường tiến hóa của loài người, đối với hạnh phúc khoa học của đời người, đều làm trở ngại hết thảy.

Từ thấy thứ 13 mà đi, triết học mỗi ngày mỗi phát đạt, khoa học mỗi ngày mỗi xướng vang, trong hai phe đó lại vì hòa mà bên nào đều mở ra cho cái tâm mình, thanh ra lòng tư tưởng cùng nhau xung đột. Sự xung đột như trong cuộc tranh luận của hai phe, thì là phương pháp mới mang tri thức. Theo như ý kiến của các nhà triết học, thì sự mới mang tri thức đều chỉ do lòng quan quan-sát một cách trực tiếp thì phần nhiều sanh ra sự lầm lẫn, tất phải tựa vào sự suy nghĩ ở trong bụng thì mới có bằng cứ đáng tin. Vì như đi tới hắt bóng, mình thấy núi không bằng, vật đều hoạt động như đồ « sống », ai không nghĩ tưởng là cảnh thực, kỹ thuật chỉ là một tâm « phàm » dài nối nhau mà thay đổi. lại còn có nhiều biến tượng ở nơi vô hình, đều không dùng bụng nghĩ thì không thể tìm ra tri-thức đích xác. Theo như ý kiến của phe khoa học thì cho rằng: phương pháp mới mang tri thức phải chia làm hai thứ, một thứ dùng dụng cụ cũng có thể kiểm ra, như phép ký-hà đạ-số trong toán « toán ». một thứ thì phải dùng ngũ quan mà quan-sát, mới có thể biết được. Ý như

HỌC THUYẾT

! Dấu tiếng dấu tiếng!

(tiếp theo)

một cho đầy hết 72 cánh nhà và
 phố. Thường, sau khi hỏa-lai rồi,
 anh em chúng tôi sạch bạch, chỉ
 còn cái quần áo dính dơ.
 Nay, như anh này đây, về nhà
 cũng bỏ áo quần dơ, xuống Thăm-
 biện, tòa-án, dinh thống-đốc cũng
 áo quần dơ mà thôi.
 — Chuyện chỉ mới phải đến Thăm-
 biện, đến Tòa-đền quân Thống-đốc?
 — Thưa ông, để tôi nói hết cho
 ông nghe. Chạy nhà rồi, anh em
 chúng tôi cũng không dám thoát
 trốn, trạch-đất, chỉ biết lấy nước
 mát mát, mà làm khuấy. Hồi
 lui cui, người đi đại nọi, kẻ hồi
 tiền mà mua dây, cho mấy cái
 chổi tay rồi, thì khỏi sự cái phố
 cái nhà lại, tinh lắm nh như cũ. Ai
 ngờ, chừng đem dây lại dựng nhà,
 thì thấy làng không cho anh em
 chúng tôi cất lại, nói rằng có
 trái quân.
 — Mấy ông có biện pháp là trái
 ấy không?
 — Thưa có.
 Ông là tiến-moc là trái trong cái
 hồ-bào có mền mà đưa cho tôi coi.
Số 12 — Quận Bền cát
 Tôi cho phố quận Bền-cát cũng
 hương-chợ D. Thưa phải em chúng
 ta mới lần này là lần chót, đúng cho
 ai chươn rồi nhà tôi chạy hôm 12
 Decembre, tức 1 ngày sau lấy có má
 không quên, phải biết hết rằng đất ấy
 của làng, cho chúng ai được tranh
 nói rằng mình là chủ đất (chủ d).
 Bền-cát le 16 janvier 1929
 rồi sau nữa?
 — Rồi tôi chúng tôi chen nhau xuống
 quận Bền-cát mà kêu nài sự oan
 của chúng tôi (Nhưng chúng không
 thấy ai đến viếng đến. Một tuần sau
 lại thấy một ai định của mỗi
 nhà một « lot » tùy theo xa-cho, gần
 chợ, chia ra từng hàng từ 2 cho
 đến 5 đồng tiền đất mỗi thàng. Rồi
 lại buộc ai muốn cất nhà, thì đến
 hôm 28 janvier đến tại nhà làng mà
 bầm lùn, phải chờ chẳng kể công ai
 khai phá đất.
 — Vậy mà mấy ông có ai đến
 bất thình không?
 — Thưa không, đất này chúng
 tôi khai phá, cất nhà ở đã bốn năm
 nay, rồi bị hỏa-lai, đã không ai
 hương-bái, bất thình công biểu bất
 thình là bất thình nghĩa chi?
 — Phải, phải, ông nói phải thế!
 — Mà hôm bất thình công-quận,
 thấy cái, làng đó, thì chúng tôi đã
 kêu trưởng-tòa lên làm chứng
 là chúng tôi không chịu điều bất-
 công ấy, nên chúng tôi không chịu
 đất thắm.
 — Rồi, lúc cực nóng thì lên
 rằm đó han thì biểu, lúc cực
 lạnh thì xuống thì độ 0, trong
 đó biến hóa những sao, nên
 chúng tôi nghĩ-quan mà kêu
 ất, chỉ chắc ở lý tướng trong
 ứng, ư rằng muốn muốn năn-
 ứng, cũng không biết sự biến-
 hóa đó ra thế nào.

Vậy chớ không ai bắt được
lắm?

— Thưa có ai đâu ạ Ông cả
trưởng Hậu, thấy hương-trưởng
Chồn, và Lư, hương thần Bà đều
là người trong nhà hội lễ đương
miền. Còn bao nhiêu tina những
người dưới Bên-cát, ông quản hồ
lên cho một tề.

— Còn bên mấy ông, những ai
là người bị hỏa tai rồi bây giờ lại
con bị nhơn tại s nửa đâu?

— Thưa tôi có biên sẵn một
lâm giấy đây:

Nhà ngói bị cháy

1)	Nguyễn Văn Lanh	5	6
2)	— Lý Thị Xên	3	6
3)	— Nguyễn Văn Ba	2	6

Nhà tranh bị cháy

4)	Quần Hai	8	6
5)	— Trần danh Xuân	5	6
6)	— Trần công Cam	2	6
7)	Tên Hùn	3	6
8)	Trắc	2	6
9)	Phu	2	6

— Thưa ông, những người này
đều là người đến đây khai phá
cát nhà tôi nữa là để ban làm lợi,
cơ người từ những năm 1920 nhà
Vợ mà bây giờ, nhà tôi, của ông
ai còn bị đuổi đi chỗ khác, thì
ông nghĩ coi có ư không?

— Có lắm! Có lắm!

— Bẩm vậy nên cha anh em
chúng tôi như định chết ông
chị cũng ở đây, không ai đuổi
anh em chúng tôi động hết.

— Phải, nhưng mấy ông nhà ở
bên, đứng cản chi làm cho ông
Tôi biết ông? Chanh-phủ, ...

— Ông ... như mấy chuyện
ấy, thì thế nào cũng xét cho
mấy ông đồng ý Tôi chạnh
ừ. Mấy ông có yên tâm!

Cái chuyện đầu đuôi quá
đủ như vậy, tưởng không
lần chi bần, quan Thông đốc
Eutrope và quan Tham-biện
Buysière cũng dự biết vậy
à cực kỳ phí lệ,

Tôi biết trong các hạt
hắc, mấy sở đất dân cư
hành khoanh mà đi đã đến
hết nhà trước, trừ số tiền
đất phải nộp cho làng, thì
vẫn có quyền làm chủ
cho đến sáng qua tên khác
càng quyền ở nơi họ.
Ước chi đất đất là vực
lưng, tự dân đến khai phá
lại như một cái hỏa tai
là đuổi họ đi, thì biết sao
làng. Huống chi một cái lợi
đất nhỏ hơn mà nó làm
huyên bất nhơn vậy sao.
Lợi nhơn chỉ tại bất nhơn,
mà dấp tai hỏa của người
là muốn làm lợi cho mình
à cực kỳ phí lệ.

Nghĩ vậy nên dám chắc rằng quan
trưởng công đồng Buysière nay mai
tôi đây cũng sẽ truyền lệnh cho ông
Bécát bỏ chuyện bắt thăm kỹ
mà cho mấy người bị nạn trên

QUINQUINA & COUSIN

Ce tonique
préparé avec des
vins de toute
première qualité,
est un apéritif
puissant et un
reconstituant de
premier ordre.

Son emploi régulier redonne force et énergie aux personnes affaiblies et entretient la santé chez les bien portants.

Ce VTN n'est pas un médicament

SEULS AGENTS POUR L'INDO-CHINE

LUCIEN BERTHET & Ce

SAIGON

Xe hơi hiệu

DELAGÉ

Torpédo 11 H P., 4 cylindres 3 800 p.

Torpédo 14 H.P., 6 cylindres 4.200 p.

Là một thứ xe

It tòn hao hơn hết.

Chắc chắn hơn hết,

Lịch sử hơn hết,

Êm-á! hơn hết.

Bán tại hàng :

S^te des Garages Charner

181, 183 BOULEVARD CHARNER -- SAIGON

A LA PENSÉE

30. Đường Charney

Chữ ý, xin chữ ý

Những mandats, thư từ chỉ
thuộc về Đông-Pháp-Thời-
hào và Thiến-Chung, xin
tờ đây về sau cứ gọi như
cổ Thiến-Chung, 23 đường
Philippin Saigon.

NHỚN DỊP GẮN TẾT

Đó dễ têt anh em bà con không gì quý bằng:

RƯỢU BÒ HIỆU MAUBAR

là một thứ rượu thiết tinh hảo có pha (cola-coca quinquina và glycéro phosphate)

Từ nay tới tột hồ ai mua rượu bỏ **MAUBAR** thì Bồn-Đường sẽ tặng không một ve dầu mần (Essence de menthe) thật tốt hiệu **I-CHAU**

Có bán tại:

ĐẠI-PHÁP ĐẠI DU'ỢC PHÒNG

Môn bài 84-90, Dương d'Ormay — SAIGON

Saigon — Imp. du Than-Chung

Le Gérant : NGUYEN-VAN-BA

DIRECTOR

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc này trị những chứng ho. Như là ho gió, ho lao, ho tởn, ho sốt huyết, ho đờm lâu mau. Nếu uống thuốc này vào trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều; ăn ngon, ngủ được, tai quả nhiên bớt ho phải uống nữa.

Bên đường chẳng hề tốn công và tại Trung-Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt-Nam bảo chế ra một thứ thuốc để biếu là Cát-Khả-Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua ở thị trấn giá rẻ. Các tỉnh đều có gửi bán.

Giá mỗi gói 0,10

Thần hiệu Phát Lành Hoàn

Bên đường chế ra thuốc ho này chuyên trị hàn đả là nhức bốn mùa, cảm mạo; khi nóng khi lạnh, đau nhức, các chứng trung cảm, uống thuốc này thì tức tức kiết kiết. Mua ở tỉnh giá rẻ.

Giá mỗi gói 0,10

Mandat để gửi cho: Hạng-Thành chủ tiệm VAN-AN-DUONG 32 Rue de Douaumont Saigon

Ài muốn học

Một vị Kỵ-Sĩ-Hiệp (Ecole Central Paris) ra, có giờ rảnh muốn dạy cho mấy thầy thiếu niên nào học thì Brevel và baccalauréat.

Viết thư thường nghị, xin hồ sơ học số 14, (hotte postale N° 14 Saigon).

Nhiên kiều là

Bên tây mới qua.

Thiệt Mr. Francois Sư chủ tiệm hớt tóc. Ngồi trái lư nhiều kiểu và Medallions, bông dĩa con nít, và cây chuyên đóng hồ giày chuyên con nít, v.v. bằng vàng bạc thứ hiệu 10 năm không bay, bên tây mới qua.

Xin mời quý khách tới xem cho biết, thiệt là nhiều kiểu, thuốc này chưa thấy.

Hội xuân mới qua, từ rày Mr. Sư quyết mua rất tốt, rất tốt mà thôi.

Xin mời quý khách đến xem.

68, Bd Bonard Saigon

DÚNG BỨC KIM THỜI

Đã chụp hình bằng đèn điện mà cũng có nhà kiến chụp bằng sáng tạo. Mới chọn chỉnh lại hoàn toàn hơn hết giá cả bình thường như máy nơi khác mà chụp thì chụp 2 KILU cho quý khách để lựa không tính tiền thêm. Có thể đến nhà chụp hình, quán hớt tóc.

Rời hình lập gióng và khéo vẽ song.

Photo Quang Trung 37, Rue Calvat, Saigon

Lo-gạch mới hiệu DƯƠNG VINH-THẠNH

Nay tôi mới lập lò gạch tại «Caisson» làng Long Xuyên (Cần-Thơ) làm đủ các thứ gạch.

Như quý ông có muốn dùng xin viết thư cho tôi, tôi sẽ gửi tới nhà lập tức.

Gạch ngói tại Cần-Thơ của tôi tốt hơn hết. Còn giá không mắc hơn các tiệm khác.

Xin quý ông quý ngài mua thử của bên hiệu một lần, tôi sẽ giúp cho người đồng-bang, bằng xâu quý ông có quyền trả lại và xin đứng nhờ tôi hiệu tiệm tôi nữa.

Chú-nhan
Dương-Vinh-Quân
Long-Xuyên Cần-Thơ

QUỐC-TÊ TIẾT-KIỆM HỘI

(VAN-QUỐC TRÍ SỨC HỘI)

HỘI NGỘ DANH PHÁP và MIỆT VỐ

Tư bản của hội 65.000 (lương 1/2 đồng rưỡi) 1.000.000 quan phát lũng 1/4 đồng rưỡi

QUẢN LÝ CỎI ĐỒNG-PHÁP

25 đường Guynemer - SAIGON
Téléphone 571

Tôi các và tiết-kiệm lại Xổ số lần thứ mười sáu.

Ngày 28 Janvier 1929

Serie số 1621 được ra.

Về Tiết-Kiệm số 1621, được tôi lại theo như giá từ bốn mình để

MỘT NGÀ ĐỒNG

Về ấy và phần ông Trâu-Mau buôn bán ở Soanriêng.

Xổ số kỳ tới nhằm ngày thứ nam 28 Fevrier 1929 3 giờ chiều.

Tại phòng làm việc của hội, 25 đường Guynemer, Saigon.

Ài muốn lấy về Tiết-Kiệm của hội lại thì mấy người Couriers hay là Agents của hội, hoặc đến phone vào Quản-Lý Đồng-Pháp số 25 đường Guynemer, Saigon.

Có một cuốn sổ các nghĩa nhân gửi cho người nào hội.

CARROSSERIE PEINTURE

Réparation Mécanique

Saigon có một tiệm Nam-biệt-Thanh là có phòng kiến rộng, sơn xe hơi thiết tốt và nhanh, sửa đủ các thứ máy xe hơi rất cần thận trọng và rất mau.

Máy mới xe và áo nệm (capotes et housses) có đủ các kiểu thiết tốt. Sang đưa tam chiều lẩy xe, không mất công chờ đợi. Chạy bình an, bảo lãnh đủ amperé, dùng được lâu.

Các quý khách ở Lục-châu muốn hỏi công chuyện về xe-hơi xin viết thư thường nghị, bên hiệu sẽ trả lời liền.

Nam-biệt-Thanh
Bùi Khải, Directeur
168, Bd. Gallieni - SAIGON
Téléphone n° 178
Đường xe điện khi cholon.

Ài muốn làm vua

Ài muốn làm vua hãy mua Cờ-quan về chơi trong giây lát sẽ được làm vua.

Quen in chữ quốc-ngữ chơi và thú vị lắm. Có bán ở hiệu Nguyễn-Đức Nhuận số 25 Calvat và các nhà buôn Annam đều có bán giá 0.40.

Quý danh của tôi

Dạy rộng chữ Pháp cho nhà tôi trên 15 năm rồi.

Nay tôi mới xuất bản cuốn

TÔI HỌC CHỮ PHÁP

cho nhà tôi học không thể học theo cách gọi bài đến nhà

Giá mỗi cuốn 2\$

Tiền gửi tôi chịu, mandata gửi cho P. Roussel

Cảnh trường
RAPID PROGRESS
Cholon

GHE XÍCH-ĐU

GHE KIỀU THONET

BÁN TẠI THĂNG-LONG

30, Đường Sabourain Saigon

Chợ có tham dài

Trong các vị độc-giá, nhiều vị có lòng yêu mến báo mà gọi bài thời-sự lại cho. Bón-báo rất cảm ơn. Tiểu rằng các vị cũng có tánh «tham dài», có nhiều ông trong một bài thời-sự mà dùng đủ các lối văn, nào tả cảnh, nào tả tình, nào nghị luận, nào phê-bình, một cái thời-sự mà viết đến mười trang giấy lớn, dài hơn một cái đoản-thiên tiểu thuyết. Như vậy rất không tiện. Vì nếu mỗi bài có dài bằng ấy, thì một tờ báo, chỉ vài cái thời-sự là hết, còn chỗ đâu để các bài khác.

Vậy xin các vị có lòng gọi bài thời-sự cho bốn-báo thì nhớ rằng: Nếu là việc không quan-hệ, chỉ viết tóm lại chừng nửa trang giấy viết, dài nửa thì một trang là xong. Thật là trong các thời-sự, không nên hạ lời phê-bình.

Trung cáo đóng báo

Mấy tháng rồi đây không rút lại phi-loại nào đi cũng trong lúc tình mao nhận tên tôi là Hội Đồng Thêm ở Bac-lieu, mà gọi cầm đóng báo về sự thương mại và câu chuyện thông-gia bởi có nên có nhiều thời-lưu châu gửi đồ ra xem không ngoài bài câu chuyện nói trên đây. Như mỗi mấy ngày này tên phi-loại ấy đến lần Tân-biệt (Mỹ-tho), đem báo gan lại tiệm Tăng-di ký mua nhân tên tôi bán luận việc thương mại sau đó, rồi dời gót ra đi, làm cho ông chủ tiệm ấy phải dịch thân đến Bac-lieu mà làm kiểm toán, không đến nhà, tôi tiếp kiểm ông trông ra có vẻ bơ vơ lắm, chứ ông từ t. uất đầu chuyên mới bay ông đã làm lại tên tôi rồi.

Vậy hôm nay tôi xin kính mời lợi trung-cáo cũng đóng báo trong lúc chầu được rồi, sau này có ai đến từ nào bắt lư in, xưng là Hội Đồng Thêm ở Bac-lieu trong câu chuyện xin đóng báo hay là xét thuế-thân và danh sách, tôi nên viết tin mà phải bị đưa ra, nhơn gặt gặt.

Bac-lieu le 10 Janvier 1929

Tôi-lai-Thiên
Hội đồng địa phương

XEM QUA CÁC BÁO

Tình cảnh của con nhà lao-dộng

Lao-dộng! lao động! hai chữ lao động gần đây đâu đâu cũng nghe đến mà thanh ra một tiếng đã thông người bản xứ nước, có làm thì mới có ăn, không thì nhịn đói.

Lao động là thành quả, bao nhiêu công việc trên thế giới đều nhờ sức lao động; nhà máy lớn, xưởng thợ to, đường xe-lửa dài, sở đồn-diễn rộng, nếu chẳng có sức lao động thì máy chẳng ai quay, đường chẳng ai đắp, nhà chẳng ai xây, ruộng chẳng ai cấy; nên bất kỳ ở đâu, trăm ông nghìn việc cũng đều nhờ ở sức-lực lao-dộng cả?

Lao-dộng đáng quý lắm trọng như thế, thì tự nhiên được xã hội kính mến, phải, có lẽ nào ruộng rẫy cho đang! song đó là lấy công lý mà nói, chứ hiện thực là thử xét tình cảnh của con nhà lao động thì ra sao?

Hãy khoan nói đến xa, thử xem ngay ở nước ta thì đủ rõ; nước ta tuy máy-móc công nghệ chưa phát đạt như các nước phú-cường, nhưng số người lao-dộng cũng không phải là không nhiều. Gần đây trên mặt báo chương hằng ngày thường thấy những bài nói về nỗi khổ của con nhà lao-dộng.

Đêm khuya thanh vắng, ta nằm ở giường, mắt đọc bụng suy cho đến nơi đến chốn mà từ hồi lấy ta rằng: vì sao mà có cái khổ này?

Nước ta gần một trăm năm về trước phần nhiều sinh nhai bằng nghề làm ruộng, sự thuế không có bao nhiêu nên chỉ làm ăn cũng có bề sung túc.

Từ mấy mươi năm nay, ngọn triều kinh-tế Âu-châu tràn sang, nghề nghiệp ngày trước không thể, càng suy mòn không đủ nộp thuế và nuôi mình.

Sinh-nhai quân-bách mà dân dân sa sút đói nghèo, rút cục đều phải bán ruộng, cầm trâu mà đi làm thuê làm mướn nơi các nhà tư-bản.

Thân phận đi làm thuê này rất khổ, không được thông dong mà lại còn bị nhiều nỗi khó khăn khôn khổ, đầu năm cuối tháng, chán làm tay bưng, dài ngày dài mưa, thức khuya dậy sớm mồ hôi lán nước mắt, bán hết sức lực mà nuôi lấy thân, cũng nghĩ rằng có làm mướn cho ai mà không quan bao lam-lự, nhưng n. o có được vậy đâu! Làm ra được bao nhiêu phần nộp sưu nộp thuế, phần đông gửi mướn trâu, lại phần nữa thì cung cấp cho tại điền-chủ, còn chút phần thừa thì cơm không đủ ăn, áo không đủ mặc, lạnh không đủ, mà bên mình lại có vợ rạch con đói, kẻ vay thăm thiếp, còn biết chạy vậy vào đâu!

Au bon marché Saigonnais

NGUYỄN THẨM

54, Rue Viénot 54, Saigon

Lụa Thượng Hải rộng 70, 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250, 260, 270, 280, 290, 300, 310, 320, 330, 340, 350, 360, 370, 380, 390, 400, 410, 420, 430, 440, 450, 460, 470, 480, 490, 500, 510, 520, 530, 540, 550, 560, 570, 580, 590, 600, 610, 620, 630, 640, 650, 660, 670, 680, 690, 700, 710, 720, 730, 740, 750, 760, 770, 780, 790, 800, 810, 820, 830, 840, 850, 860, 870, 880, 890, 900, 910, 920, 930, 940, 950, 960, 970, 980, 990, 1000	1p.70
Lụa Thượng Hải rộng 70, 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250, 260, 270, 280, 290, 300, 310, 320, 330, 340, 350, 360, 370, 380, 390, 400, 410, 420, 430, 440, 450, 460, 470, 480, 490, 500, 510, 520, 530, 540, 550, 560, 570, 580, 590, 600, 610, 620, 630, 640, 650, 660, 670, 680, 690, 700, 710, 720, 730, 740, 750, 760, 770, 780, 790, 800, 810, 820, 830, 840, 850, 860, 870, 880, 890, 900, 910, 920, 930, 940, 950, 960, 970, 980, 990, 1000	1p.70
Chemise soie et coton à 1 col	2 50
Chemise crêpon Danton hàng tốt	2 50
Chemise crêpon Danton hàng vừa	2 50
Chemise crêpon hàng tốt có 1 col	2 50
Chemise rayure fantaisie tout pareil hai cols	3 50
Chemise madapolam parure rayures fantaisie 7 cols	3 50
Feutre velours noir à Huclet thiết tốt	15 00
Feutre marques à Flechet bord nhô, kiểu mới	8 50
Feutre marques à Flechet kiểu mới bord nhô	8 50
Feutre à Delon kiểu mới, thiết tốt, bord nhô	15 00
Feutre bord nhô có viền kiểu mới	7 50
Casques en liège à Coq Gaulois	4 50, 8 00
Casques en liège à Phụng hoàng cầu	4 00
Casques en liège à Phụng hoàng cầu (2u) và đẳng san giải	4 50
Casquette thiết tốt à Hatters màu fantaisie	2 50
Chapeau pique trắng và kaki người lớn và con nít	2 00, 3 00
Giày Tennis à Fleet foot à Yacuting	1 50
Máy hớt tóc của nước Suisse thiết tốt nhiều kiểu mới có cataloge riêng	4 50

Gửi về theo cách contre-remboursement, qui khách muốn được mua lại thì xin gửi trước của từ một phần tiền.

Mandat để tên NGUYEN-VAN TONG Directeur

PHOTO KHÁNH-KY

54 Boulevard Bonard

SAIGON

Chụp bóng và chuyên môn rọi hình lớn vừa khéo mà lại rẻ.

30x40 Mảnh đen từ 5\$50 cho tới 8\$50
- nếu không phải 7 00 - 9 50
50x60 Mảnh đen từ 9 00 - 15 00
- nếu không phải 12 00 - 17 00
50x60 Hình vẽ bằng mực tàu 80 00

Ài muốn làm mẫu, thêm tiền tùy lớn nhỏ.

Trong hình muốn sửa đổi cách, nào cũng được.

Quý khách muốn dùng có nào thì xin gửi hình kiểu, gửi nhà giấy thép và khi làm rồi chúng tôi sẽ gửi cách lãnh hóa giao ngân rất tiện lắm

TẾT NĂM NAY

Chiem Việt-Nam nên dùng phân hiệu.

VÔ-ĐÌNH-DẪN

GOCONG.

8 năm danh tiếng cỏi Đồng-pháp.

khắp Trung, Nam, Bắc, các hàng cửa đều có bán. Phân trắng, phân hường mỗi hộp 0p.60.

Truyện Tào

Ngô-Việt Xuân-Thu

Mới xuất bản lần đầu. Mua ở M. do nơi Nhà-in Bảo-Tôn.

23 Đường Filippini.

Bán

1. Xe hơi Citroen 10 mã lực số trên bảy ngàn.

2. Nhà ngói vách đất để ở và để xe hơi.

Hội nhà n. 46 Đường Frère Guillaumet gần nhà thờ Chợ-dai Saigon.

Hội làm gạch máy Phú-Huân.

Xin các quý-nghị bản Hội làm gạch máy Phú-Huân Société anonyme des Tuileries et Briqueteries Mécaniques de l'Indochine Can-tho) đóng góp tư tiền bôn dân tại hội quán ở đường Trường-Hồ Cần-Thơ hay là tại các nhà Banque Đông-pháp.

Chánh chủ hội là: M. THAN-CHUNG

Yêu «THAN-CHUNG» thì phải «động» cho ai này đầu biết «THAN-CHUNG» là một cái cơ quan của dân Nam-Việt!

NHA IN BAO TON

23, Rue Filippini et d'Espagne

SAIGON

Liệu: Ai muốn dùng vải đã tốt mà lại lâu rách

VAN-HÒA

CHOLON, 30, rue de la République, 30

Giấy thép số 102

Cho anh em của anh em biết: Van-Hòa đã có các nhà máy coi chừng kỹ

Tại số địa chỉ này, vì anh em biết: Van-Hòa đã có các nhà máy coi chừng kỹ

1-2 Cốc cá kim loại màu
3-4 Cốc cá kim loại màu
5-6 Cốc cá kim loại màu

VAN-HÒA CHỦ NHON

TRUNG-CHAU-LÔ-QUÂN

CANTHO

Hôtel Central

Là nhà nghỉ to nhất, đẹp nhất và phòng nhiều nhất tại thành phố Cantho. Nhà có một vườn rất đẹp, có nước máy, mỗi phòng đều có phòng tắm riêng. Mỗi tầng đều có hai cầu thang máy.

Cũng có phòng rộng lớn, nguyên một căn nhà, để riêng cho quý khách đi đường có xe ô tô con theo đúng.

Nhà nghỉ ở trung ương thành phố, đường dài lộ Delanoue, ngay bên sân bóng, là nơi rất thích.

Phường một, 24, giờ từ 24

giờ 5 p.

Nhà nghỉ lại có bàn cơm Tây, có cầu bếp rất khéo.

Quý khách có dịp đến Cant-

ho, xin ghé lại nhà nghỉ chúng

tôi một lần thì sẽ biết chúng tôi là

nhà nghỉ rất thích.

ĐỒ VÁN-V

Quản lý nhà Trung Châu Lô-Quân

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

117 rue d'Espagne Saigon

Sau xe nhỏ của ông

Ông dùng 12 mã lực

HOTCHKISS

Sau xe lớn của ông

Ông trở lại 12 mã lực

HOTCHKISS

Bây giờ ông như định hàng 12 mã lực

HOTCHKISS

là thứ trung

Bởi vì thứ xe đó có đủ sự tốt ông cần dùng Đường cho có xấu đi nữa cũng được êm ái, lẹ, chạy mau. Thứ xe đó cầm tay phanh đi chầu-thành nhẹ nhàng không có khó nhọc, sờ sờ nó tòn, thành ra thứ xe rẻ hơn hẳn dùng động lực

Nếu ông chưa như định

Bởi vì ông chưa có đi thử

HOTCHKISS

GARAGE JEAN LUMTE

34, Bd. Nordouin SAIGON

PHẠM-HẠ-HUYỀN

Transitaire

Bảo lãnh vận tải, làm thủ tục douane các hàng-hóa xuất-cảng nhập-cảng và gửi lãnh đồ bagages.

Có thêm bán sỉ: gạo, giết, vải mùng, hàng bắc, tạp-hóa phi-Áo - Việt Nam - Trà bông.

Ở xa xin gửi thư thường-nghỉ.

36 rue Sabourain Saigon.

Téléphone: 231

MÁY XAY GẠO

Của người Đức (Allemagne) hiệu Nagel et Kaemp,

là một nhà chế tạo rất có danh tiếng ở hoàn cầu

KAMPNAGEL COLONIA FILIPINA

Đại lý độc-quyền cho còi Đông-Pháp

Sté Electro-Mécanique Indochinoise

Máy gạch, máy cưa, và các thứ máy cho các nhà nông

B. P. 38. - 2, rue Ohier (góc đường Charner và đường Ohier) Saigon - Téléphone: 516

Adresse télégraphique: Comindoc

GARAGE ORIENTAL

58-59 60, Quai de l'Indochine, 1, Rue d'Alsace.

Sửa xe hơi đã hỏng, kỹ thuật làm rất thật-thà, mau chóng mà giá rẻ, luôn luôn sẵn sàng. Đồng thời xe đủ thứ. Ai hỏi giá cả sẽ làm một tấm giấy có giá cả cho không.

Có trường dạy cầm tay phanh xe hơi cho đến khi có đủ găng cấp, tại có dạy những điều cần biết để có thể sửa xe hơi, xe hơi hỏng, giá cả phải chăng. Giữ gìn xe, lau dầu xe và rửa xe mỗi tuần-lần một lần, giá cả xin thương-nghỉ.

Sửa máy xe hơi hư, hỏng cả ngày cả đêm, ngày-chưa-nghỉ và ngày lễ nữa.

Lê-Công-Hòa

công ty

62 Bd. Tônkin-Ponté Cholon

Telephone N° 425.

Là công ty của các người thợ học Việt-Nam làm ra, làm đủ môn đồ có trong theo yêu cầu của các người thợ học, anh em, vào thủ chế ra rất đẹp mắt. Công ty có đủ đồ tập-hóa articles de bureau và giấy đẹp, các loại và lại còn thêm những đồ gia-bát, sửa, sửa qua rất đẹp cho quý-vị nào thích đồ cổ-tích.

Bên Công ty còn mở rộng phần bán; quý vị hãy nghĩ rằng nếu vào to chúng nào thì lợi to chúng này. Vậy xin ai là thợ học Annam, ai là ông-bà hào tâm, xin lưu ý.

LÊ-CÔNG-HÒA

công ty cần cạo.

N° 42

TIỂU-THUYẾT

NẶNG-VI-LINH

(Dịch tiểu-thuyết tây)

Người dịch: VO-DANH-THI

XII

(Tiếp theo)

Một lát lại thấy Di Ba vô nghĩ gần một bên Thu-Cúc, kể bên đó lại ngồi một người đàn ông mà tôi nhận ra là bà-tước G....

Trông thấy người đàn ông ấy, tôi dường như bị một hạt nước, đã nó bắn vào quả tim.

Hắn rằng Thu-Cúc hiền ngay cái cảm-giác ấy của tôi, nên chỉ có là ngó ngó lại tôi mà cười-châm-châm một lần nữa, rồi thì ngồi dạy học lại phía bà-tước G.... và tôi ý châm-chi

vào tưởng hát chớ không thấy nói chuyện nữa. Đến màn-thứ ba, có ta mới dạy trở lại, nói vài tiếng chỉ đó thì thấy bà-tước đứng dậy bước ra, rồi có ta ra dấu cho tôi biểu lên ngồi chỗ đó.

Khi tôi đi đến, có ta đưa tay cho tôi và nói:

— Chào anh.

Tôi bên đáp lại cho cả vừa hai người:

— Chào cô và Di Ba.

— Một anh ngồi đây,

— Chỗ này của người ta kia mà. Vậy chớ bà-tước G.... không trở về hay sao?

— Có. Nhưng tôi đã khiến ông ấy chạy ra mua kẹo cho tôi, để tôi mình nói chuyện riêng với nhau một lát. Ở đây chỉ có một mình Di Ba, không hề chi.

— Ừ, cứ việc nói đi, Di Ba biểu như vậy; qua nghe chuyện chỉ ở đầu rồi bỏ đi chớ không hay học đi học lại đầu mà sợ.

Thưa khi trên sân khấu tất đèn, Thu-Cúc bước vào trên tôi một cái và hỏi:

— Vậy chớ tôi nay sao coi bộ anh buồn thế?

— Trong mình tôi không được khỏe.

— Vậy anh nên đi về nghỉ. Trong giọng nói của cô ta có ý muốn chọc tôi chơi.

— Nghỉ ở đâu?

— Ở nhà anh.

Em phải biết nếu về nhà thì không làm sao mà qua nhăm mắt động.

— Vậy thì đến đây làm chi. Đến làm chi mà mới trông thấy một người đàn ông ngồi gần bên tôi thì lại liền tỏ ra cái bộ chừ-bự ấy.

— Có phải là vì cơ ấy mà qua buồn ở đâu.

— Thôi đừng chớ, tôi biết rồi; nhưng thế là anh có lỗi; mà thôi, hãy bỏ chuyện ấy đừng nhắc nữa làm chi. Sau khi ăn hát, anh đi về nhà Di-Ba rồi chớ ở đó để khi nào tôi kêu thì qua, nghe không?

— Ừ, rồi có ta lại nói:

— Vậy anh vẫn yêu tôi mãi chớ?

— Em lại còn hỏi qua như thế ư?

— Anh ở nhà có nhớ đến tôi không?

— Nhớ suốt cả ngày.

— Tôi sợ rằng tôi si-linh với anh, anh có biết không? Anh hỏi Di-Ba coi.

— Ở thời, một lần nữa Di-Ba trả lời.

— Thôi bây giờ anh hãy đi trở về chỗ của anh hồi này, bà-

tước sắp trở về bây giờ, không nên để cho ông ta thấy anh ở đây làm chi.

Sao vậy?

— Bởi vì anh không ưa thấy ông ấy chớ sao?

— Không phải thế; song phải chỉ em cho qua biết trước rằng tôi nay em muốn coi hát, thì em đừng thể mua nổi giấy cho em đi như bà-tước kia vậy.

— Nhưng mà khi không ông ta đem giấy tới cho tôi chớ tôi chớ tôi có nói trước với ông ta ở đâu, rồi ông ta lại tỏ ý muốn cùng đi với tôi. Anh cũng biết rằng, không thể nào tôi từ chối được. Chỉ còn một cách là viết giấy cho anh biết rằng tôi đi coi hát ở đây động cho anh gặp mặt tôi, bởi vì chính phần tôi trông bụng ông mong gặp anh lắm; thế mà anh không biết nghĩ, anh lại còn trách tôi thì tôi cũng hay vậy, chớ biết sao?

— Thôi qua biết rồi, xin em bỏ lời cho qua.

— Chà, ngoan dữ da, Nhưng anh hãy chịu khó đi trở về chỗ

và đừng có để cái bộ ghen tương ấy ra nữa nghe không.

Cô ta hùn tôi lại một lần nữa rồi tôi bước ra.

Đi ra nửa chừng, tôi vừa gặp bà-tước ở ngoài rào.

Tôi về chỗ cũ.

Tôi nghĩ lại rằng bà-tước G.... ngồi lẽ Thu-Cúc chẳng qua cũng là một chuyện rất êm thường; người ta vốn là như thế.

Cứ của Thu-Cúc, nay người ta lại lấy giấy và cùng đi với Thu-Cúc đến rạp hát, thì người ta người kẻ với cô ta cũng là một sự tự-nhiên, và lại mình đã có được một người mèo như Thu-Cúc thì lý đương-nhiên phải chiều theo những lẽ củ thói quen của họ chớ sao.

Tuy đã nghĩ kỹ như vậy, song trong bụng tôi nó cũng cứ buồn, nhất là khi mới ở rạp hát bước ra, tôi trông thấy Di-Ba, bà-tước và Thu-Cúc cả ba người cùng bước lên trên một cái xe ngựa.

Vậy mà sau đó mười lăm phút đồng hồ đã có tôi ở nhà

Di-Ba rồi. Khi đó Di-Ba vừa mới về tới nhà.

XIII

— Chà! Cậu đi về cũng gần mau bằng chúng tôi, Di Ba nói với tôi.

Tôi trả lời như cái máy rằng:

— Phải. Thu-Cúc đầu rồi?

— Bên nhà cô.

— Một mình hay có ai?

— Có bà-tước G....

Tôi đi qua đi lại trong phòng khách nhà Di Ba.

— Sao coi bộ không được vui như thế?

— Di nghĩ ai có đời tôi phải ở đây mà chờ cho bà-tước G.... đi ra khỏi nhà Thu-Cúc rồi mới được qua.

— Thế ra cậu không biết nghĩ. Cậu phải hiểu rằng Thu-Cúc không thể đuổi bà-tước....

(Còn nữa)

